

Om Guds barns förtroliga umgänge med sin Gud och Frälsare

Detta är hemligheten av en kristens egentliga liv och av all sann frid och kraft, nämligen *det förtroliga barnaumgänget med Gud*. »En rätt lära och en kristlig vandel», det är hos många allt, vari deras kristendom består; men till sådana skall Kristus ännu säga: »Jag kände eder icke, vi umgingos icke, gån ifrån mig.» Nej, till en rätt kristendom hör ännu något annat, såsom det allra viktigaste och alldeles nödvändiga, nämligen att du står i förening med Gud och i ett förtroligt umgänge med honom. Tänk, när Kristus själv, och det på många ställen, såsom i Matt. 7:23 och kap. 25:12, Luk. 13: 25, 27, säger sig skola så svara sådana, vilka »ätit och druckit med honom», att han blott skall säga: »Jag kände eder icke», då måste det ordet hava någon högst tänkvärd betydelse! Icke betyder det, att han icke haft någon kunskap om dem; ty han känner ju också alla fåglar, så att icke en av dem faller till jorden hans vilja förutan. Det måste då betyda, att man icke umgått med honom, att man blott varit tjänare, men icke haft det hjärtat, att man levat av hans kärlek, i förtroligt umgänge med honom, såsom bruden med sin brudgum, såsom barnen med sin hulda fader eller moder. Paulus säger ock tvenne gånger i Kom. 8:15 och Gal. 4:6, att vi fått utkorade barns Ande, denne ropar: »Abba Fader». »Om någon icke har Kristi Ande, hör han honom icke till» (Rom. 8:9). Således är det ju alldeles nödvändigt, att vi skola hava en sådan barnaskapsande i hjärtat, att vi i tiden öva umgänge med vår Gud, om vi skola i evighet leva med honom. Den som kan taga det till hjärtat, till självprövning, han tage det!

Men då är det ock nödigt, att vi rätt förstå och betänka beskaftenheten av den sanna umgängelsen med Gud, att vi icke därmed sammanblanda dessa självgjorda böneövningar, varmed så många bedraga sig själva. Aposteln säger: »Emedan I ären barn, har Gud sänt sin Sons Ande i edra hjärtan, som ropar: »Abba, Fader» (Gal. 4:6). Likaså i Rom. 8:15: »Ty I haven icke fått träldomens ande åter till räddhåga, utan I haven fått barnskapets Ande, i vilken vi ropa: Abba etc.» Av dessa ställen märka vi, att detta säges blott om dem, som »blivit barn», d. ä. till skillnad från trälarna i huset (v. 1-5), »fria från lagen, benådade, begåvade med Guds barns Ande; att den, som en gång haft träldomens ande, nu i dess ställe fått barnskapets Ande, och i denna saliga förändring fått ett sådant hjärta, som börjat i förtroliga samtal umgås med sin försonade, nådige Fader och sin käre, ljuvliga Frälsare - att han just genom denna saliga förening och vänskap med Gud vill för honom omtala allt, som ligger på hjärtat, både det som bekymrar och det som gläder. Så gör ju kärleken.

Om du har en riktigt kär och förtrolig vän, så är det ju ett behov för ditt hjärta att för honom omtala allt, som på något kännbarare sätt rör dig, evad det är ljuvt eller lett. Så är det ock med Guds barns förtroliga umgänge med Gud och Frälsaren. Det är oberoende av alla former och föreskrivna böner, än ett glädjefullt lov och pris, än ett nödrop, än ett matt, sakta suckande, än ett klart och medvetet bedjande - det beror av hjärtat - »ty varav hjärtat är fullt, därav talar munnen».

Men som varje troget hjärta är mest uppfyllt av det, som i Guds ord är det väsentligaste, så rör sig ock det förtroliga samtalet med Gud omkring bättringens och trons huvudstycken; än utgjuter det sig i ånger och bön om förlåtelse för någon synd emot sin Gud, samt om kraft eller förlossning ifrån det onda, än är hjärtat intaget av Guds stora nåd och kärlek och utgjuter sig då i lov och pris, samt i bön om tillväxt i helgelse. Dessa äro de mest framstående ämnena för Guds barns samtal med sin Gud. Men nu, allt vad Guds Ande uti den nya födelsen själv verkat uti oss, det måste dock med ordet pådrivas och med omsorg och flit övas, om det icke skall ånyo förfalla och utdö. Därtill hör synnerligen denna förtroliga barnaumgängelse med Gud.

O, det är en bedrövlig syn, då nyfödda själar blott genom ett vårdslöst, ytligt väsende, genom försummelse av den enskilda, förtroliga umgängelsen på nytt bliva liksom urvädrade, torra och lätta formkristna, utan all invärtes gudaktighet, så att hela deras kristendom nu består blott uti ordets hörande, talande och några yttre goda gärningar.

O, det är en tänkvärd sanning i denna vers:

»Gud hjälpe mig min bönevrå ej glömma,
Men ofta tyst hos dig mig undangömma!
O ve, den själen aldrig blir till livs,
Som ute jämt men sällan hos dig trivs.»

Med avseende på detta förhållande vilja vi till kristnas väckande ur denna farliga vårdslöshet och andliga lättja, med ledning av några avhandlingar i ämnet av den fromme Bogatzky framställa det väsentligaste i en trogen själs umgänge med sin Gud. Ett benådat Guds barn får icke låta det bero med en och annan tillfällig vederkvickelse och försäkran om nåden, utan bör allt bättre försäkra sig om sin benådning, på det att den må bliva allt fastare och vissare, så att Guds frid må regera i dess hjärta och bevara dess sinne. Men det gives ännu ganska många fridstörare, vilka alltid vilja göra Guds hjärta misstänkt för en kristen och fördriva honom ifrån friden och det sanna själslugnet. Då blir det nödigt att anropa Herren i synnerhet därom, att man måtte allt bättre lära känna Guds hjärta, allt bättre vila i hans sköte, ja, helt och hållet försänka sig i nåden och helt leva endast i denna, såsom i sitt element.

Men om man nu märker någon oro, fruktan och tvivel, och friden är störd, vilket vanligen sker genom någon förseelse, synd och otrohet mot vår Gud, då måste man genast i ånger och bättring fly till honom igen, bedja om förlåtelse och söka en hel förvisning därom, ja, icke giva sig någon ro, förrän man åter kan tro förlåtelsen i Jesu blod; men på samma gång giva akt på den synd och frestelse, som störde friden, och utbedja sig Guds nådiga hjälp att undkomma en sådan synd. Till övningen av det förtroliga umgänget med Gud hör alltså en daglig bättring och ett ödmjukt erkännande av våra fel, då man dagligen och stundligen giver akt på allt, som kan störa det goda förhållandet till Gud, men också låter det utplånas av Jesu blod. Därigenom kunna vi allt framgent behålla ett förtroligt umgänge med vår Gud, om det ock ofta blir anfäktat av tillstötande frestelser. Ack ja, genom att sålunda genast fly till nådstolen, skulle visserligen, enligt profetens ord, »vår frid bliva såsom en ström och vår sällhet såsom havets vågor (Jes. 48:18).

Till ett beständigt förtroligt umgänge med Gud hör alltså även ett oavlatligt aktgivande på hans ögon, på hans bud, både trons och kärlekens. Vi se först på den korsfäste Kristus, huru han till vår försoning och rättfärdiggörelse är Guds offerlamm; men så även på hans exempel för att efterfölja honom. Därtill hör vidare en beständig uppmärksamhet på den helige Andes tuktan och bestraffning, en sann trohet och beständig lydnad, så att, då Herren är så trofast och genom sin Ande lär oss, vad nyttigt är, samt varnar, tuktar och bestraffar oss, vi ock må bevisa trohet till att strax lyda och följa; eljest äro vi själva skulden, att vår frid och barnsliga förtroende till Jesus störes, eller den vänliga anblicken av vår Gud för oss fördöljes. Ty det heter: »Smaken och sen, att Herren är god! Säll är den man, som tager sin tillflykt till honom!» Och »Guds rike är rättfärdighet, frid och fröjd i den helige Ande», då Guds kärlek blivit utgjuten i våra hjärtan genom den helige Ande, som har blivit även oss given.

Om vi blott bevarade Guds kärlek och vänlighet eller friden och glädjen, icke i köttet, i en vild utsvävande och lättsinnig glädje, icke heller bleve högmodiga däröver och komme utur ödmjukheten och den andliga fattigdomen, utan förbleve uti en stilla frid och i en ödmjuk och saktmodig anda, och icke låte naturen, egenkärleken och den egna äran så mycket inblanda sig däri, så skulle vi visserligen njuta en beständigare frid och bliva alltmer förtroliga och bekanta med Herren. Emellertid, då det ofta även gives särskilda frestelsestunder, och det då sällan avlöper utan otro, sår och mycken fridstörelse, så må man icke vila, förrän man åter har funnit Guds nådefulla och vänliga ansikte eller Guds frid.

Det kan ofta även ibland förtrogna vänner uppstå missförstånd, så att den enes uppsyn icke är lika i dag som i går och i förrgår. Den ena kan uti något hänseende fela, och kommer hos den andra ännu en fridstörare, en

anklagare eller baktalare därtill, så kan hans sinne lätt bliva intaget, och hans ansikte mot den andra få en annan uppsyn än vanligt. Men sådana sanna, kristliga och förtroliga vänner kunna dock icke hava någon ro, förrän de åter förklarar sig för varandra, bekänt för varandra sina fel, förlåtit varandra och åter bringat allt i sitt förra skick. Så skola ock vi mycket mer göra med vår bästa vän, med Jesus; vi fela, vi äro icke trogna och lydiga och märka det icke strax eller avsky icke nog vår otrohet; då döljer Jesus sitt nådesansikte för oss, undandrager oss den ljuva smaken av sin nåd, kärlek och frid, och hjärtat kommer i oro och ångest.

Komma nu därtill fridstörarna och anklagarna, satan och vår otro, så vilja de göra oss Guds och Jesu fadershjärta misstänkt och till och med, i synnerhet om allehanda yttre trångmål tillstöta, även intala oss, att Gud vredgas på oss och skall straffa oss. O, då må man icke vila, förrän man åter rätt rådfört sig med Jesus, klagat för honom, bekänt sin otro, sökt förlåtelse i Jesu blod och alltså ånyo bringat allt i sitt rätta skick.

Då måste det även heta, såsom det står i en sång: »Jag kan och må ej sova, jag kan ej vara lugn; min själ har blivit sårad, ack Herre, hav misskund.» Då må man icke länge vänta och plåga sig med varjehanda tankar, icke heller lyssna till fridstörarna och anklagarna, utan, om man än felat och varit otrogen, genast desto mer nedböja och ödmjuka sig för Herren, låta uppväcka sig till desto större trohet och allvar, fortfarande desto mer vaka och bedja och i synnerhet anse Herrens långmodighet för sin enda frälsning samt söka denna i syndernas förlåtelse, i Guds eviga rättfärdighet allena, då här ännu finnes så mycken otro och förseelse.

Och göra vi detta, nämligen att vi alltmer hålla oss till Jesus och förbliva funna i honom allena eller i hans blod, trösta vi oss av hans eviga rättfärdighet allena, eller vila vi vid den oförskyllda nåden allena, så vänder Gud även vår förseelse, vår otro och våra fel till vårt bästa.

Man må således icke vid sina förseelser länge gå i oro och förbliva borta ifrån Jesus, utan ju eländigare man är, ju mer man felat, desto mer söka intränga i hans nåd och tro, att Jesus är och förbliver *syndares* Frälsare, vilken alltid har att göra blott med arma syndare, nämligen att alltid förlåta dem och eftergiva, vad de felat, att alltid hela dem och gottgöra det onda de gjort. Eljest om man icke strax skyndar till Frälsaren, så kommer man från oro till oro och blir full av misstroende och fruktan för Gud. Vi böra därför genast fly till Frälsaren och bedja: O, min Frälsare, förlåt mig allt efter din barmhärtighets rikedom, låt allt bliva avplanat genom ditt blod och låt mitt samvete därigenom åter bliva lugnat, ty jag kan icke giva mig tillfreds förrän jag får tro din vänskap. Ack, se dock, huru jag är såsom en, som är fördriven ifrån friden. O, min Frälsare, låt det även nu vara din lust att göra mig gott, då du en lång tid låtit mig försmäkta, så att det även till mig må sägas: släck nu den törst, som länge plågat dig. Ack, befria mig alltmer ifrån allt, som ännu inom mig hungrar och törstar efter något annat än dig, och ifrån allt, som har hindrat min vederkvickelse av dig och stört min frid, så att den icke kunnat utbreda sig såsom en ström. Låt alla mina begär efter något annat än dig, bliva dödade, och alla vägar ifrån mitt hjärta bliva tillstängda, samt blott en väg, en längtan, ett begär, begäret efter dig, förbliva, hos mig, så att det alltid må heta: »Efter dig, Herre, längtar jag.»

Huru högt vi än blivit benådade och huru kraftigt vi än blivit försäkrade om nåden, skulle dock, under vårt stora elände, våra många skröpligheter och brister, Guds frid och det barnsliga och förtroliga umgänget med Jesus bliva störda, om vi icke rätt levde i denna Guds Sons tro och förbleve i Kristus, i synnerhet som vi icke alltid få åtnjuta ljuva och kärleksfulla vederkvickelser. Under vårt elände och våra dagliga och stundliga förseelser kunna vi icke skydda oss mot våra fridstörare, så framt vi icke, såsom Paulus förmanar, »jämte allt detta taga trons sköld». Men därigenom kunna vi ju även »utsläcka alla den ondes glödande pilar».

Då i det föregående blivit sagt, att man, för att behålla friden, alltid måste giva akt på Herrens bud, så måste man giva akt, icke blott på kärlekens bud, på Guds heliga lag, utan framför allt även på trons bud, på evangelium, vilket alltid föreställer oss Guds Lamm, huru det burit våra synder och deras straff, på det vi alltid efter detta trons bud, må se på Guds Lamm, huru det burit just de synder, som vi nu känna. Då behålla vi friden; ty det heter: »Näpsten lades uppå honom, att vi skulle hava frid.» Då är Guds Lamm självt vår frid, vår stora frid, såsom en ström.

Det rätt förtroliga umgänget med Jesus och genom Jesus med Gud är alltså ett rätt troende och tillitsfullt umgänge. Tron och förtroendet äro härvid huvudsaken. Ty vad är det, som ibland människor åstadkommer ett förtroligt umgänge? Jo, att man har ett fullt förtroende till en människa och är viss, att hon älskar oss, har medlidande med oss och gärna vill hjälpa oss, att hon även har tålmod med våra fel och ser blott därpå, huru hon i kärlek kan förbättra oss; då går man helt öppen hjärtigt till väga och utgjuter ofta hela sitt hjärta, ehuru merendels icke ens den bästa och förtroligaste vän kan hjälpa oss.

Denna tro, detta förtroende måste vi nu i synnerhet hava till Jesus, om vi vilja rätt förtroligt umgå med honom och hans Fader. Synden vill alltid skilja oss och vår Gud ifrån varandra, men tron undanröjer alltid denna skiljemur, tron anser alltid synden såsom gottgjord, betalad och avplanad; ty den tager alltid den stora lösepenningen, Kristi blod, och framlägger den för Fadern. Därför misströstar en troende helt och hållet på sin egen rättfärdighet och anser sig alltid såsom en allt igenom fördärvad, döden värd syndare och söker i intet annat sitt liv, sin tröst, sin frid, sitt smycke, än i Jesus och hans fullkomliga rättfärdighet. Då ser en troende människa bort över onda och goda verk, över värdighet och ovärdighet, på Jesus allena, på hans blod, hans sår, hans rättfärdighet, och vill icke bliva funnen uti någonting annat än blott i Kristus, i Kristus allena samt icke veta om någonting annat än om Jesus, huru han är hennes enda rättfärdighet inför Fadern.

Hon kommer alltid såsom en i sig själv utfattig, naken och utblottad syndare, såsom en gudlös, men tror på honom, »som gör den ogudaktige rättfärdig», och förbliver oavlåtigen i Kristus »såsom sin enda rättfärdighet», i vilken Fadern själv kläder henne, och i vilken han gjort henne behaglig för honom, och säger: i mig själv är jag väl en syndare, en arm och fattig syndare, helt och hållet befläckt med synd och fördärvad, men i Jesus är jag ingen syndare, där är jag helt och hållet beklädd med hans blod och hans sköna rättfärdighet, så att ingen fläck är obetäckt och alltså ingenting av synden är att se. Jag är iklädd Frälsarens sköna kläder och smycke, vilka min Frälsare själv har skänkt mig, och däri allena behagar jag honom och hans Fader väl.

Allt, vad Adam förlorat och ännu mer, har Jesus åter förvärvat och skänkt mig; hela hans frälsning är min, hela hans eviga rättfärdighet, alla hans skatter, hans Ande, själva hans Fader, allt, allt, vad han är och har, är mitt, och uti denna hans frälsning lever jag genom tron. Så går hela mitt liv från tro till tro, ja, jag lever endast i tron på Guds Son.

Detta är den rätta huvudsaken och likasom medelpunkten i hela kristendomen. Det var den stora aposteln Pauli huvudsak, hans största konst och vishet, nämligen att »vinna blott Kristus och varda funnen i honom allena». Så skola ock vi under alla, även våra bästa verk, och mycket mer under våra brister, låta oss finna blott i Kristus och alltid beskåda oss i honom allena, likasom Fadern själv icke annorledes än i Kristus beskådar oss, huru han redan i det heliga dopet övertäckt oss med honom, så att han själv icke ser någonting annat på oss än Kristus och för den skull älskar oss med samma kärlek, varmed han älskade sin egen Son, och med vilken ousägliga kärlek han oupphörligt älskar oss, även under våra skröpligheter och felsteg.

Detta gör han, emedan alla våra brister alltid bliva betäckta med Kristus och hans rättfärdighet, och emedan Guds hjärta i Kristus icke mindre älskar oss, när vi vackla och fela, än när vi icke fela, i det han under alla våra fel älskar oss i Kristus, ehuru han icke kan älska våra fel, utan hatar dem, såsom vi ock själva måste hata dem. Ty den eviga nåden, syndaförlåtelsen och den eviga rättfärdigheten bliva icke oss frångagna genom våra fel och skröpligheter, utan så länge vi ännu förbliva i tron, så länge vi ännu erkänna våra fel och söka nåden, förbliva vi även i Kristus rättfärdiga och sålunda även för honom kära och behagliga, ehuru han även bestraffar oss för våra fel, vilket ock är kärlek och blott leder därhän, att han rätteligen må få hela och rena oss därifrån.

Felen äro och förbliva fel och äro även Herren en styggelse, varifrån han mer och mer vill rena oss; de äro ock i och för sig fördömliga, så att vi icke kunna lättsinnigt betrakta dem, utan måste alltid djupt ödmjuka oss för deras skull; men Herren tillräknar oss dem likväl icke, då vi äro i Kristus och icke leva efter köttet, varpå Pauli ord (Rom. 8:1) syfta: »Så är nu ingen fördömmelse för dem, som äro i Kristus Jesus, de som icke vandra efter

köttet utan efter Anden.» Vi måste därför, så väl vid våra bästa gärningar som vid våra skröpligheter, varöver vi sucka, likväl alltid den ena gången så väl som den andra anse oss i Kristus rättfärdiga och älskade och sätta grunden för vår tröst och frid allenast i Kristi fullkomliga rättfärdighet, samt således glädja och trösta oss av vår käre Herre Kristus allena. Vi måste därför alltid anse oss i Kristus fullkomligt rättfärdiga, kära och behagliga, vi må för övrigt känna, vad vi vilja, glädje eller sorg. Likaså måste vi förnämligast betrakta oss i Kristus, om vi icke känna annat än synd och fördärv, eller även verkligen hava felat, men klagat detta för Herren och sökt nåd. Vi äro och förbliva likväl då i Kristus, och allt vårt kända fördärv och våra fel hava icke blivit oss tillräknade såsom en ny fördömlig synd, utan även över oss vilar en evig, alltid fortfarande förlåtelse, och vi äro den ena gången som den andra i Kristus rättfärdiga, ja, fullkomliga.

Detta syftar på rättfärdiggörelsens ständiga tillämpning. Men Kristus är oss av Gud gjord icke blott till rättfärdighet utan ock till helgelse, och vi hava i honom icke blott rättfärdighet utan även starkhet. Gud är ju en helig Gud, därför måste vi uti umgänget med honom icke blott fara efter tro och förtroende till honom utan ock efter sann helgelse och tillväxt i sann kärlek. Vårt umgänge med honom måste icke blott vara barnsligt och förtröstansfullt utan ock heligt. Ty vår Gud och Frälsare älskar oss väl och umgås med oss faderligt och moderligt, och vi kunna med honom umgås barnsligt och förtroligt; men hans kärlek är icke såsom en sådan moders kärlek, som med klemighet fördärvar sitt barn, låter det få allt, vad det vill, och överser med dess ondska; utan den är en helig kärlek, som ser vårt ännu oheliga och syndiga väsende och just därifrån vill helga och rena oss. Därför har vår Frälsare väl lärt oss att umgås med Gud så barnsligt och förtroligt som med vår fader, men likväl redan i den första bönen befallt oss bedja: »Helgat varde ditt namn.»

Alltså måste Guds namns helgande och förhärligande även hos oss vara det första, och vi måste betrakta Gud icke blott såsom en nådig och barmhärtig Fader utan ock såsom en helig Gud, Herre och domare, och därför även vara heliga i all vår vandel. Därpå syfta ock Petri ord i hans första epistel, kap. 1:15–17: »Såsom den helige, som har kallat eder, varen ock I heliga i all eder umgängelse. Ty det är skrivet: Varen heliga, ty jag är helig. Och om I såsom Fader åkallen honom, som utan anseende till person dömer efter vars och ens gärning, så vandren i fruktan under edert främlingskaps tid.» Det är ingenting annat än bedrägeri med ett föregivet barnsligt och förtröstansfullt väsende, med all tro och all förmenad smak av Kristi kärlek, om det icke förer oss till en sann helgelse och sann genkärlek. Ty den sanna tron gör oss både rättfärdiga och heliga och är verksam genom kärleken. Därför, om någon menar sig aldrig så förtroligt umgås med Gud, eller efter sina egna tankar sitta aldrig så djupt i Guds hjärta, men icke låter helga och rena sig och icke fått kärlek till Jesus, så måste han likväl åter gå bort ifrån Gud och kan icke hava något förtroligt umgänge med honom.

Så kär som rättfärdiggörelsen och syndernas förlåtelse är för oss, så kär måste ock helgelsen vara; ty även därför blir oss mycket förlåtet, att vi också skola älska mycket. Den helige Guden kan omöjligt umgås förtroligt med en människa, om hon icke av kärlek till honom vill låta helga sig, det är, låta alltmer rena sig från allt det, som misshagar honom. Därför heter det i 2 Kor. 6:17, 18: »Gån ut ifrån dem, och skiljens från dem, säger Herren, och kommen icke vid det orent är, och jag skall mottaga eder och vara eder Fader, och I skolen vara mina söner och döttrar, säger Herren den allsvåldige.» Där se vi, att Gud vill vara vår Fader, med vilken vi kunna barnsligt och förtroligt umgås, men vi skola även avskilja oss från allt oheligt väsende och icke komma vid det orena, och alltså även rena oss från all köttets och andens besmittelse, emedan umgänget med Gud är ett heligt umgänge.

Det är således blott en lek och ett narrverk, om man väl vill vara evangelisk och barnslig och talar om idel blod och sår, men icke med allvar även jagar efter helgelsen eller angriper och dödar den gamla, egenkära människan; »ty med den gamla människan», såsom Luther säger, »kan Gud icke hålla något vänligt samtal eller förtroligt umgänge».

Om nu många själar före omvändelsen efter sin natur äro i synnerhet muntra, flyktiga och lättsinniga och alltid snart kunna trösta sig själva, så hava de även efter sin omvändelse mycket att vaka över, så att de icke tillämpa

evangelii tröst på köttet, bliva lättsinniga och förgäta allvar i helgelsen. Till detta heliga umgänge med Gud hör nu i synnerhet, att helgelsen och Guds namns ära och förhärlikande ligga oss rätt om hjärtat; och detta vare alltid uti alla våra ord och gärningar och även i våra böner det första, att vi måtte göra allt till Guds ära och därför för Guds namns ära uppoffra allt, även det bästa och käraste, till och med vårt eget liv, och icke hava det kärt, om blott genom dess förlust Guds namn blir förhärlikat. Guds och vår Frälsares ära och hans rikes utbredande, varigenom han blir ärad, måste framför allt annat åligga oss och i allting vara vårt första, ja, vårt enda mål.

Men då måste vi förneka den oordentliga och fördärvade egenkärleken och egna äran, och vi måste icke leva för oss själva utan för honom, som för oss har dött och uppstått. Vi få icke fästa oss vid oss själva eller vid något annat, icke heller inrymma något i hjärtat, varigenom vi förhindra Guds namns förhärlikande och vanära Gud. Någon avgudabild får icke stå i vårt hjärtas tempel, husherren till förtret (Hes. 8:3), utan om vi veta, att Guds namn genom det eller det blir prisat, måste vi strax vara villiga och beredda därtill och icke göra det av tvång utan med lust, ja, glädja oss, om vi för hans namns ära icke blott göra något utan även lida, såsom man för en människas skull, den man hjärtligt älskar, gärna lider och försakar mycket. Huru skulle vi nu icke mycket mer göra eller lida, försaka eller övergiva något för vår Guds och Frälsares ära, om hans namn därigenom kan bliva förhärlikat och hans rike utbrett! Därtill skulle ju kärleken till honom beveka oss, då han gjort sig så högeligen förtjänt därav, i det han för oss utgivit sitt liv och blod.

Och vi veta även, att vi icke förlora någonting, icke heller hava någon skada utan till och med en stor nytta, stor och evig vinst, om vi för hans namns ära lida eller försaka något; ty vi skola icke blott här mångfaldigt återfinna det, utan förnämligast där bliva belönade med utesäglig fröjd och härlighet, så att han själv vill vara vår lön, vår ganska stora lön. Men huru tröga äro vi icke ännu att för hans namns ära låta något fara, som är oss kärt, eller göra något, som för köttet faller sig svårt! Vi göra det väl till en del, men tvungna och icke villiga, och det går oss då, som det gick för Simeon av Syrene, vilken blev tvungen att bära Kristi kors. Det skall och måste därför bliva helt annorlunda med oss. O Herre, hjälp oss därtill!

Kristi kärlek skall mana och driva oss, att vi icke låta tvinga oss till något, utan hellre, som sagt är, glädja oss, om vi anses värda att göra eller lida något, varigenom Guds namn blir förhärlikat och han, vår härlige brudgum, prisad. Kärleken skall göra oss villiga till allt och förljuva allt. Och kärleken till vår Gud och Frälsare, varuti den sanna helgelsen förnämligast består, skall alltid driva oss till att alltmer låta rena och helga oss från allt det, som på något sätt kan vanära honom, vår Frälsare. Och därigenom skall vårt umgänge med honom vara ett rätt kärleksfullt och alltså även ett förtroligt och glatt umgänge, då vi gärna skola vara hos honom, ja, beständigt umgås med honom.

Allt detta kan nu kallas regeln och målet för vår umgängelse med Gud; men huru helt annorlunda tillgår det icke under hårda provningstider, då abbaropandet blir blott ett ängsligt nödrop! Så har ock aposteln talat därom (Rom. 8:15; Gal. 4: 6), då han väljer det ordet ropa, skria - icke säger: Anden viskar eller säger utan »ropar: Abba Fader»; ävenså när han säger, att »Anden hjälper vår skröplighet och manar gott för oss med utesägliga suckar». Alla sådana ord antyda ett svagt, anfäktat, nödställt och kämpande hjärta och visa, att det förtroliga barnaumgänget med Gud icke alltid går så rätt och vackert efter regeln, där man dock verkligen har ett liv, som står under Guds hushållning.

Nej, det är, såsom Luther härom skriver: »Du skall icke mena, att i ett Guds barns hjärta är blott ett förtroligt abbaropande; där måste ock vara ett mordskri, vilket driver och övar dig i ett sådant ropande, såsom alla helgon vederfarits. Din synd måste ock skria, d. ä. åstadkomma en stark misströstan i samvetet. Men Anden skall då överskria detta skriet, så att tillförsikten besegrar misströstan.» Och åter: »Människan känner uti anfäktningen, huru mäktig synden och huru svagt köttet är, varjämte djävulens glödande pilar, fruktan för döden samt för Guds dom och vrede gör vår tro svag och vacklande. Allt detta ropar på en gång så väldigt och gruvligt över

oss, att det tyckes oss, som det icke annorlunda kunde bliva, än att vi måste evinnerligen förtvivla och dö. Men när vi ligga mitt och söm djupast i en sådan lagens förskräckelse, då synden liksom dundrar över oss, döden gör oss skälvande och bävande och djävulen på det allra gruvligaste ryter, då börjar den helige Ande, såsom Paulus här säger, att ropa i våra hjärtan: »Abba, Fader».

Och ett sådant Andens ropande är långt mäktigare än lagens, syndens och djävulens, huru gräsligt det ock ansätter oss; Andens rop bryter sig med all makt genom skyn och in i himmelen, kommer för Guds öron och varder hört. Därför vill Paulus med dessa ord visa, uti vad svaghet de gudälskande ännu äro - såsom han ock därför talar om vår skröplighet - så att de ofta intet annat känna, än att de alldeles skola nödgas förtvivla och förgås. Men i sådan strid hjälper Anden vår skröplighet, manar gott för oss med outsägliga suckar, till dess hjärtat åter varder upphulpet, så att det suckar till sin Frälsare och överstepräst, Jesus, och äntligen övervinner köttets svaghet.

Därför, oavsett lagen, synden och djävulen gruvligt ropa uti oss, så att vi under anfäktningen tycka, att himmel och jord äro fulla av deras rop, och det därjämte synes oss, som detta deras rop skulle alldeles undertrycka och förkväva vårt hjärtas suckan och tro, så sker det dock tvärtom: ju starkare detta nödscri, som anklagar och plågar oss, blir i vårt hjärta, desto större och mäktigare blir ock vårt hjärtas suckan och längtan efter Kristus, vilken ensam kan hjälpa; ju större nöden är, desto fastare hålla vi oss vid honom, desto innerligare bliva vår åkallan och tro; korteligen, Andens rop går långt över syndens, samvetets och djävulens rop. Men detta kunna vi omöjligt då känna och tycka. Vi märka så alldeles intet denna outsägliga suckan, att den skulle för Guds öron vara något väldigt rop, att vi tvärtom knappt förnimma, att det är en suckan; ty efter vår känsla är vår tro, som uti anfäktningen så suckar till Kristus, över måttan svag.

Därför förnimma vi icke själva detta Andens ropande, utan se allenast på ordet, till vilket vi i sådan ängslig strid hålla oss, och så få någon lust; och då kunna vi väl till någon del känna vårt hjärtas suckande men alldeles icke ropet, om vilket Paulus här talar, d. ä. vi tycka alldeles icke, att det är ett rop. Men han, som rannsakar hjärtan, han vet på det nogaste, vad Andens sinne och åstundan är, så att det, som vi anse för en svag och ringa suckan, är för honom ett starkt och väldigt rop, varemot syndens, lagens och djävulens förskräckliga rytande är alldeles intet. Därför är det icke utan skäl, att den helige Paulus kallar denna de gudälskande hjärtanas suckan för ett ropande, ett skriande; ty det fyller hela himmelen och är för Guds öron så väldigt, att han och de kära änglarna tycka sig intet annat höra än detta rop.

Härpå hava vi ett märkvärdigt exempel uti 2 Mos. 14:15, där Gud säger till Mose vid Röda havet: *Varför ropar du till mig?* - då likväl Mose icke alls ropade, så att han eller någon annan människa kunde förnimma det, utan endast var i den högsta ångest och nöd. Han var med Israels barn i den svåra ställningen i Pi-Hahiroth, att de hade de oöverstigliga, bergstrakterna på ömse sidor, havet framför sig och den egyptiska hären bakom sig. Då nu folket i sin förskräckelse uppreser sig mot Mose, som hade fört dem i denna belägenhet, står han där i största fara och ångest, men talar dock idel tröstefulla ord till folket: »Frukten icke, stå fast, så skolen I se, vilken frälsning Herren i dag skall bereda eder. Herren skall strida för eder» o. s. v. Och mitt under det han så talar till folket, säger Herren Gud till Mose: »Varför ropar du till mig?» m.m.

Märk! här var ju icke något rop till Gud, som någon människa kunde förnimma; det var endast invärtes, i Moses hjärta, som kämpade, som var angripen av fruktan, oro och ångest, och detta kallade Herren ett ropande. Låtom oss väl minnas detta! Det är ju en stor tröst, att när vi i andligt mörker, anfäktning och svaghet gå och sucka och icke ens kunna bedja, såsom man under sådana tider pläga klaga, då hör Gud ett starkt ropande.

Därför skola vi icke döma om ett sådant ropande efter vår känsla utan efter Guds ord, som uttryckligen säger oss, att denna suckan är ett rop, ja, det mäktigaste rop för Guds öron, vilken då omöjligt kan låta oss komma på skam eller förgås, utan har oss i den huldaste åtanke och vill i sin stund hjälpa oss. Såsom Herren åter säger: »Jag vet, vilka tankar jag tänker för eder, fridens tankar och icke ofärdens, att jag må giva eder framtid och

hopp» (Jer. 29:11). Lägga här till det märkliga stället i Ps. 91, där Herren talar vid sig själv om en anfäktad själ och säger: »Han håller sig till mig, därför skall jag befria honom; jag skall beskydda honom, ty han känner mitt namn; han åkallar mig, därför skall jag svara honom. Jag är med honom i nöden, jag skall rädda honom och låta honom komma till ära». Kan något vara tryggare, än när Gud själv talar så! Eller är han icke trofast och sannfärdig? Är icke Gud trofast?

Om vi icke akta sådana Guds ord, utan mer tro på vår känsla, på samvetets, lagens och djävulens rop, så måste vi ju förtvivla och mena, att Gud har alldeles frånsagt oss all hjälp och tröst, att vi äro alldeles förkastade och förskjutna från Guds ansikte. Vi skola vakta oss att följa vårt bedrägliga hjärtas känslor, utan hellre tro, vad aposteln här säger, att Andens utsägliga suckan, som vi tycka är ett intet, likväl är för Gud ett så väldigt rop, att han säger: För denna enda suckan hör jag eljest ingenting i hela världen; det är en sådan suckan i mina öron och ett sådant rop, att min himmel är uppfylld därav. Skulle jag hava tålamod därmed och icke hjälpa? Skulle jag icke giva eder framtid och hopp? Jag är Gud och ingen människa.

Se, sådana löften har abbaropandet i alla tider men i synnerhet i nöd och anfäktning. Låtom oss då med all tillförsikt endast hålla oss till vår trofaste Fader och sålunda både i lust och nöd öva det förtroliga barnaumgänget med Gud. Detta är alldeles nödvändigt, om det andliga livet icke skall utdö, och om han skall vidkännas oss, då han kommer, ja, om vi skola i evighet umgås med honom. Amen.

– C-O Rosenius 1846

© Pietisten 2026

Texterna får användas fritt om ditt syfte är att främja Kristi rikes tillväxt.

www.pietisten.com